

Žarko Potočnjak

SCENARIJ ZA
KRATKI FILM

“ŠKOLA”

Scena 01. - Pred vratima.

Krupno - meta za zračnu pušku. Pikado strelica ulijeće u kadar. Kadar se širi i otvara stablo na kojem je pričvršćena meta. HNK u pozadini. Glazba pompozna, veličanstvena. Barem Wagner. Švenk za sto osamdeset i u kadar ulazi duboko koncentrirano tijelo glumca Vinka Viskića koji pokušava baciti sljedeću strelicu. U trenutku najveće koncentracije... Rez na vrata Škole: brzo i uzbuđeno izlaze dvije glumice.

GLUMICA PRVA:

Daj već jedanput nauči taj tekst!¹

GLUMICA DRUGA:

Može te biti sram, znaš!¹

Rez na Vinka. Krupno. Nad desnom obrvom pojavio se velika kapljica znoja (trik - maska). Kadar se širi i vidimo njegovu ruku koja se sa strelicom bespomoćno spušta. Kamera prati ruku, spušta se i hvata Rumoru i Muju Nadarevića koji sjede na kamenoj klupici pred školom. Mujo krupno.

Scena 02. - Mujin san.

Rez. Livada. Nepregledna. Nigdje ničega. Do horizonta. Ni grma. Nebo i livada spajaju se na horizontu. Mujo krupno. Oči naprave krug po horizontu i dižu se prema nebu.

Rez. S neba, polako kao da su pahuljice, padaju komadi. Goli. Između osamnaest i dvadeset pet. Svih dimenzija i boja.

Rez. Mujine oči. Sreća.

Rez. Komadi ga polako zatrpavaju.

Scena 03. - Pred vratima.

Vinko se ponovno koncentrira. Pokušati u očima uhvatiti odsjaj mete. Kamera širi i hvata ruku koja se polako ponovno diže. U pozadini vrata.

Rez. Na vratima se pojave Boža Frajt i Jasna Malec.

U tom času sve staje. Vinkova ruka se ukoči, u Mujinom filmu komadi se zaustavljaju u zraku... Vrijeme je stalo. U daljini zvono katedrale.

One produ. Tišina. Duga. Dok traje zvonjava.

Rez. Vinkova ruka ponovno se podiže...

Rez. Rumora krupno.

Scena 04. - Rumorin san.

Rez. Livada. Nepregledna. Nigdje ničega. Do horizonta. Ni grma. Nebo i livada spajaju se na horizontu. Rumora krupno. Oči naprave krug po horizontu i dižu se prema nebu.

Rez. S neba, padaju policajci. Padaju i padaju i pretvaraju se u tratinčice.

Rez. Tratinčica je sve više i više... Do horizonta. (Upozoriti rekvizitera na broj tratinčica.)

Rez. Rumorine oči. Sreća.

Rez. Tratinčice ga polako zatrpavaju.

Scena 04. - Miješanje.

U raznim ritmovima izmjenjuju se tri kadra: Mujin san, Vinkova ruka koja se diže, Rumorine tratinčice... Sve djeluje poetski... U *offu* pjevački zbor filmskog odsjeka pjeva *Gaudeamus igitur*.

Scena 05. - Pred vratima

Oštar zvuk udarca vrata. Od Vinkove ruke koja se naglo zaustavlja kamera prema vratima. Prazan kadar vrata. Kamera nije stigla uhvatiti što je to projurilo.² Prazan kadar pet sekundi.

Sa suprotne strane (od Muzeja za umjetnost i obrt) polako u kontraritmumu ulazi Robert Eržišnik.

¹ Ne otkrivam o kome se radi.

² To su Foka i Rade Šerbedžija odjurili na predstavu u Gavellu.

ROBERT:

Je počela klasa?

Kamera se širi i otvara drugu kamenu klupicu na kojoj sjedi Danijel Dragojević.

DRAGOJEVIĆ:

Nije. Gotova je.

ROBERT:

Dobro. Onda ću pokušati sutra.

Obojica odlaze.

Rez. Kamera je opet na Vinkovoj ruci koja se polako sa strelicom diže. Urlik iz prizemlja. Ruka se naglo zaustavi.

Rez na prozor u prizemlju. Prva dvorana lijevo. Tu je Violačeva klasa. Drugi urlik. Kroz prozor izleti stolac. Kamera brzo zašvenka na vrata i kadar se širi na total. Blijedi kao smrt (upozoriti šminku) istrčavaju Dulić, Šarić i Dubravka Miletić. S malim zaostatkom i Đukica Rogina. Bježe.

Rez na prozor. Treći urlik. Izlijeće još jedan stolac.

Kamera se brzo vraća na vrata da vidi reakciju glumaca. No, njih više nema. Na toj poziciji su sad tri mlada redatelja:

Veček, Mesarić i Kunčević. Pažljivo prate kako se radi s glumcima. Pristojno pozdravljaju Violača i Žorža koji izlaze sa Škole. Idu u Švemu na večeru. Violač i Paro. A Mesarić, Veček i Kunčević razilaze se svatko na svoju stranu. Jedan na sjever, drugi na zapad i treći na istok. Polako, kao da je to zauvijek.

Rez. Vinkova ruka sasvim je pala. No, ponovno ulazi u koncentraciju i hvatamo je krupno u trenutku kad se polako počinje dizati.

Scena 06. - Moja klasa.

Rez. Kamera polako švenka i upoznaje nas s novim licima. Lica su umorna, podočnjaci, poneka su i u polusnu, a neka i sasvim spavaju. Prva godina glume. Učilo se cijelu noć i direktno se došlo na ispit. Tu je doživljen još jedan šok. Profesor (Švacov) smatrao je da se pod utjecajem alkohola ne može pristupiti ispitu. Iako su studenti tvrdili da to nigdje službeno ne piše. I da su malo popili da ih to podigne, da ne bi slučajno zaspali dok uče. No nisu ga uspjeli uvjeriti. Pa su otišli u Kavkaz da skrate vrijeme do klase.

I evo ih sada tu. Redom: Supek, Jelčić, Sidor, Knezović (jedina čije je lice čisto, jednostavno i vese-

lo - široki osmijeh koji pokušava nastavnice sugerirati da ovo što vide oko nje uopće ne postoji), Rupčić, Kišević, Budišćak, Čurdo i Tudić.

U uglu redatelji: Međimorec, Tralić, Fruk i Šego. Obrisanih lica. Ovo se njih ipak sve ne tiče. Oni nisu tu.

Rez. Krupno Krča. Gleda svoje studente, u potpunoj depresiji.

KRČA:

Dobro, ja moram na predstavu, pa vi danas radite samo s Bobijem. Doviđenja.

SVI: Doviđenja.

Krča izlazi. Na vratima se sudara s Potočnjakom koji kasni na sat, ispričava se svima prisutnim i odlazi za Krčom. Čujemo u *offu* glas koji se udaljuje. Rez na Bobija.

BOBI:

Što je klipani? Ne radi vam se, je li?

Rez. Kamera na buduće glumce. Švenk redom preko svih lica. Kako kamera otkrije koje lice glava skrušeno pada na grudi.

Rez. Na Marottija.

BOBI:

Dobro. Onda ja zovem na cugu.

Rez. Kamera ponovno švenk po budućim glumcima. Kako kamera otkrije koje lice glava se naglo diže, a oči zasijaju (rasvjeta: sjaj u očima).

Rez na Bobija.

BOBI:

Samo pazite da nas Krča ne vidi!

Scena 07. - Pred vratima.

Klupica je prazna. Muje i Rumore nema. Otišli su sa svojim snovima. Kroz kadar prolazi Vinkova ruka koja povuče kameru i dižući se sa strelicom otkriva nam krupno njegovo lice. Oči dobivaju oštar pobjednički sjaj. Sad će pogoditi. U neoštrm iza njegovih leđa vrata se naglo otvaraju, udaraju o štok uz prasak i projure Krča i Potočnjak. Dok na Vinkovim očima vidimo da mu je opet pukla koncentracija, a na čelu izbija još jedna kapljica znoja, čujemo u *offu* Potočnjakov glas:

POTOČNJAK:

... zubar... injekcija... jako mi je žao...
ali idući mjesec dolazit ću redovito...
skoro svaki sat... osim trećeg, četvrtog
petog, sedmog, osmog... baka mi nije
baš dobro... devetog ... obaveze...
jedanaestog do šesnaestog me nema...
ali sedamnaestog bih eventualno mogao

Glas se gubi u daljini.

Još uvijek smo u istom kadru. Vinkove oči se opet suzuju, koncentracija. Kamera se polako širi i otvara nam vrata na kojima netko stoji. Kamera se izoštri i dok neoštro osjećamo da se u prednjem planu ruka sa strelicom ponovno diže, na vratima nam otkrije Čičmira. Portira Škole.

ČIČMIR (jako glasno):

Aaaa, kakav lipi dan! Ide l to, Vinko!?!
A?!!

Rez. Vinko s leđa. U pozadini HNK.

Ruka ponovno nervozno pada.

VINKO³

Prateći ruku koja pada, kamera ostaje na asfaltu. Sekundu, dvije prazan kadar. A onda u njega uđu dva para cipela. Jedne Borovo, a druge kupljene u Baselu. Bazelske su mirne, sigurne, bez pokreta, a Borovo pocupkuju kružeći oko njih. U *offu* čujemo glas:

PIČULJAN:

Ne, ali profesore pa zavredil sam rundu.
Sve druge ste već furali oko Akademije...

Kamera se polako diže s cipela i dvije glave ulaze u kadar.

Pičuljan i Kosta Spaić.

PIČULJAN:

...a neke čak i do kolodvora... Nikad se nisam vozil u jaguaru...

KOSTA SPAIĆ:

Nema ništ. Žurim se na aerodrom.
Moram si danas malo voziti avion.

Kosta Spaić odlazi. Kamera ga prati. Sjeda u srebrni jaguar.

Kamera trzne, pokuša ga otpratiti. Ali ne, već je nes-tao. Kamera se polako, tužno, vraća, preko HNK-a,

Vinkove ruke koja je opet u poziciji za bacanje strelice, na Pičuljanovo tužno lice. Niz lice teče suza (šminka - glicerini).

Scena 08. - Pičuljanov san.

Kamera prema noćnom nebu. Vatromet (pirotehnika - naručiti Smojvera). Večer dodjele Oskara. Jaka glazbena podloga: Drago Mlinarec *Drvosječa da sam ja...* Kamera se polako spušta na ulaz u dvoranu, otkriva nam crveni tepih, klizi po njemu i zaustavlja se.

U kadar ulijeće srebrni jaguar.

Nepregledna masa frenetično urla (za statiste pokušati po staračkim domovima)...

Scena 08a. - Miješanje.

Slow-motion.

Pičuljanova ruka koja u jaguaru krene prema kvaki.

Vinkova ruka koja se polako diže sa strelicom.

Pičuljanova ruka ...

Vinkova ruka ...

Eksplzija. Jaguar u plamenu. Gorući dijelovi padaju po publici koja čeka zvijezde pred dvoranom za dodjelu Oskara.

(kaskaderi - azbest) Panika.

Scena 09. - Pred vratima Škole.

Rez. Pičuljanovo zapanjeno lice. Okret glave prema izvoru eksplozije.

Rez. Vinkovo zapanjeno lice. Okret glave prema izvoru eksplozije.

Rez. Total. To prva godina predvođena Bobijem juri u Švemu na cugu. A poslije u Stari Kavkaz. Pa u Gavellu. Za šank. No, to je već dugometražni film.

VLASTA KNEZOVIĆ:

Ali, ljudi, možda ne bi bilo loše da idemo učiti predvojničku. Prekosutra je ispit...

SUPEK:

Ne dolazi u obzir. Čurdo ima dijagnozu: alergija na oružje. Očeš da mu pozli?

U istom totalu odlaze u daljinu predvođeni Marottijem koji juri neprimjerenom brzinom za svoje

³ Psovka po izboru.

godine. A sada će još nekoliko sati stajati uz šank. Bože, pa taj kao da ima čelik u kukovima.

Za njima se diže prašina (rekvizita: dosta prašine i karton za mahanje).

Kamera polako švenka preko Vinkovog lica koji se pribire i ponovno se pokušava koncentrirati na strelicu, pa preko Pičuljanovog lica na kojem se vidi odluka da ide u kino, na vrata.

Izlaze profesori: Ranko Marinković, Gerić i Durbešić (Tom i Dod), Juvančić, Crnković, Izet Hajdarhodžić. Nakon napornog rada s glumcima⁴ djeluju izmoreno i uništeno, upropašteno, beznadno...

Scena 09a. - Proforski san.

Total cirkuske arene. Far. Kamera prolazi put ulaska iz garderobe u arenu. Subjektivni pogled jednog tigra. U centru arene otkriva nam grupu profesora u onom stanju kako smo ih zatekli pred školom: jadne iscrpljene, istrošene...

Rez. Total. U arenu ulaze: tigrovi, lavovi, hijene, udavi, slonovi, škorpije, pantere, krpelji, gepardi, kobre, lešinari, krokodili, pirane, vukovi i meduze.

Rez. Total na profesore. Odjednom kao da je nestalo svih briga, mora i problema. Lica im se razvedre, oči sjaje (opet rasvjeta), vrisak veselja i oduševljenja.

Rez. Kamera iz ruke pleše po sretnim profesorskim licima.

Glazba do daske. Cirkuski orkestar: *Show must go on!* Profesori u sreći i igri sa zvijerima (koreografija - nešto blaža zbog poodmaklih godina).

Na vrhuncu plesa i zaigranosti - cirkuski orkestar - tuš!

Sve staje dok Jupa gusjenici svečano predaje nagradu za cjelokupno kazališno ostvarenje.

A onda se sve dalje nastavlja još bjesomučnije.

Scena 09b. - Pred školom.

Nagli rez. Povratak u sadašnjost. Total.

Djeluju izmoreno i uništeno, upropašteno, beznadno...

Tišina.

Čuje se samo tihi bas Pere Juričića. Tumači im nešto. Objašnjava.

Profesori u očajnom stanju polako se okreću, odlaze kućama i nestaju u daljini.

Pero još neko vrijeme tumači i objašnjava. Odlazi i on. Sam.

Kamera ga prati. On dalje objašnjava. I tumači.

Scena 10. - Kraj.

Rez. Polutotal. Vinko je sam. Škola se ispraznila. Mir. Iz daljine tiho saksofon. Solo.

Rez. Ruka krupno. Polako, polako se diže ruka sa strelicom. Podiže se toliko da nam otkrije njegovo zadovoljno i napeto lice... koje se najednom zgrči i smrzne.

Rez na vrata Škole. Na vratima je Tonko Lonza. Polutotal.

LONZA:

Ma, vidi ga! Vidi! Ma daj! Nemaš ti pojma. Ma daj to ovamo, ja ću!

Lonza kreće prema Vinku, kojega kamera otkriva, otima mu iz ruke strelicu i staje u poziciju za bacanje.

Rez. Krupno Vinkovo lice.

Rez. Lonzino lice krupno.

Rez. Lonzina ruka i strelica krupno (upozoriti rasvjetu da dobro osvjetli HNK, Pravni fakultet i dio Frankopanske ako slučajno ulete u kadar). Ruka se malo zanjiše i baci. Kamera prati strelicu (kameraman uvježbati) koja promašuje metu i stablo.⁵

Rez. Kamera iz ruke dugo, dugo, dugo traži strelicu po travi. Dugo. U tišini. Dugo. Tko zna? Možda je strelica još tamo.

KRAJ

Eto, toliko. Možda je to tada tako izgledalo. A možda i nije.

Ali film? Garry Cooper? U, to da. To da!

⁴ S onima koji su taj dan imali slobodno pa su došli na klasu - s onima koji su bili zauzeti i nisu došli na klasu taj dan se nije radilo.

⁵ U pozadini u punoj rasvjeti i svoj svojoj ljepoti blješti HNK.